

FUNDACJA ELŻBIETY ZAWACKIEJ
ul. ... Pomorskie Armii Krajowej
... Służby Politycznej
ul. ... nrna 93, tel. 0046 56 65 22 106
... www.zawackie.pl
... REGON 870502736
... 00000 41692
... 1506 0000 0000 ... 0244

Ynowroclaw

Wynzysk - Wroclawsk
PWK - WSK

++

29.01.1994

Rychłowska Yanina
ps. "Janeczka"

UK: 22/22 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI

Rychtowska Janina.....
T: G: 22/22 Pom.....
Inowrocław AK WSK

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa k. 5 s. 1-5

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora k. 14 s. 1-17

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora –

II. Materiały uzupełniające relację k. 1 s. 1

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945)

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 – Inne...

IV. Korespondencja

V. Wyplisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] k. 12

VI. Fotografie

brak

1/1 Relacja - Rychtowska Janina

1. Relacja Janiny Rychtowskiej spisana
dn. 15.10.1974 r. z działalności w PWR
bez działalności konspiracyjnej, napis oryg. k. 5 s. 1-5
& Arch. G. Zawackiej

Brak meldki o
działalności kempiracyjnej
18.03.2003r. J. S.

ARCHIWUM
Elżbiety Zawackiej
poz. 10m/22
data wpływu _____

Rychłowska Janina urodzona dnia 24.IX.1913 r. w Inowrocławiu,
z ojca Antoniego matki Julianny z d. Majewska.
Środowisko rzemieślnicze, zawód ojca mistrz budowlany.
Wykształcenie - Szkoła Wydziałowa w Inowrocławiu
zawód księgowa.

Zam. 88-100 Inowrocław, Al. M.Kopernika 5/21 ⁰⁵⁻⁵³⁶ tel. 36-88
Od 1.V.1935 r. do 31.VII.1937 r. pracowałam w Wlkp. Izbie
Rolniczej Poznań O/Inowrocław jako księgowa. Od 1.XII.1937 r.
do 1.IV.1938 r. w Swietlicy Szkoleniowej dla Dziewcząt
w Inowrocławiu w charakterze opiekunki.

Od m-ca kwietnia 1938 r. do 31.VIII.1939 r. pełniłam
funkcję K-łki P.W.K na pow. Wyrzysk.
Przed wstąpieniem do organizacji P.W.K pracowałam w ZHP prócz
tego w P.B.K i P.C.K I.O.P.G.

W 1939 r. posiadałam następujące przygotowanie do obrony
kraju - kurs instruktorski przysposobienia wojskowego kobiet
II stopnia ukończony w czasie od 6.III - 4.IV.1939 r.
w Warszawie, kurs przysposobienia w służbie łączności II stop-
nia od 27.IX - 19.X.1934 r., kurs przysposobienia wojskowego
administracyjnego działu żywnościowego od 7.IX - 22.IX.1934 r.
kurs obrony przeciwlotniczo-gazowej 1936 r.

Pracę zawodową w czasie okupacji rozpoczęłam dopiero 10.I.1943 r.
w zakładzie krawieckim, w którym główną gałęzią produkcji
była odzież wojskowa, tam też pracowałam do zakończenia wojny
W 1944 r. oddelegowana zostałam przez zakład pracy na 4 m-ce
do kopania rowów obronnych. W czasie pracy w tym zakładzie
dopuszczałam się niejednokrotnie drobnych ~~sabo~~taży w postaci
psucia maszyny co automatycznie wpływało na opóźnienie dostaw
umundurowania. Niezależnie od tego nielegalna manipulacja
kartkami żywnościowymi co pozwalało na wysyłanie paczek
do obozów koncentracyjnych, do rodzin wysiedlonych do GG
wzgl. na roboty do Niemiec.

Do AK wstąpiłam w 1942 r. wzgl. 1943 - przysięgę złożyłam
przed delegatem z Włocławka, który zostawił regulamin łącz-
ności w oparciu o który należało zorganizować szkolenie.

Wykonałam wspólnie z kol. Grochowską Heleną plan sytuacyjny nowo budującego się odcinka toru kolejowego na trasie Inowrocław - Bydgoszcz i osobiście zawiozłam do Włocławka. Wpadka łącznika zerwała dalsze kontakty.

Po oswobodzeniu pracę zawodową w charakterze pracownika umysłowego podjęłam 1.IV.1945 r. w Powszechnej Spółdzielni Spożyców "Społem" i z zakładem tym związałam się do chwili przejścia na emeryturę tj. 30.IX.1973 r.

W czasie pracy zawodowej ukończyłam 2 letni korespondencyjny kurs planowania, oraz kurs organizacji i techniki handlu, co pozwoliło mi na objęcie stanowiska Kier. Sekcji planowania a ostatnio kier. Sekcji OTH.

Pracę społeczną prowadziłam w takich organizacjach jak: Związki Zawodowe, PCK, LOK, Liga Kobiet, Koło Spółdzielczyń. W tym ostatnim szeroko rozwinięto akcję pomocy najbiedniejszym zwłaszcza w pierwszych latach powojennych. Wywiady środowiskowe, zbiórka odzieży, rozdzielanie paczek dzieciom najbiedniejszym oraz osobom starszym będącym bez opieki.

Do organizacji PWK wstąpiłam w 1930 r. W 1939 r. posiadałam stopień st. asp.

Od m-ca IV.1938 r. do 31.VIII.1939 r. pełniłam funkcję K-tki na powiat wyrzysk przejmując ją od/ nazwisko podam dodatkowo/.

W m-cu lipcu 1939 r. pełniłam funkcję K-tki plutonu na obozie w Garczynie w sierpniu natomiast również k-tki plutonu na kursie instr. PWK III stopnia w Spale.

Na terenie powiatu wyrzyskiego istniało 5 oddziałów rekrutujących się wyłącznie z młodzieży pozaszkolnej kierowane przez 1 instruktorkę. Przeciętny stan liczebny wynosił 18 słuchaczek w jednym oddziale.

W celu przygotowania młodzieży na wypadek wojny prowadzono pogadanki z zakresu obrony przeciwlotniczej, sanitarnej, praktyczne obchodzenie się z maskami, pokazy prawidłowego zabezpieczenia szyb przed bombardowaniem.

W m-cu sierpniu przebywałam na obozie w Spale. W drodze powrotnej z obozu zatrzymałam się w Komendzie Okręgu PWK w Toruniu w celu uzyskania ewentualnych rozkazów.

Otrzymałam polecenia powrotu do Nakła i oczekiwanie na nie. W dniach 3 i 31 sierpnia przebywałam w Nakle włączając się do przygotowania punktu sanitarnego.

Karty mobilizacyjnej na wypadek wojny nie otrzymałam.

Ze swego terenu pamiętam mł. asp. która w VIII.1939 r. ukończyła w Spale kurs instr. III stopnia Izabela Stengert Nakło n/Notecią ul. Bydgoska 35 - nawiązałam z nią kontakt i przekazałam schemat relacji.

Nazwiska znanych instruktorek

1. Plewacka Felicja z m. Wasilewska
88-100 Inowrocław, Sienkiewicza 33
2. Domińczak Edmunda z m. Hoffmann
88-100 Inowrocław, Swierczewskiego 6/13
3. Krzemińska Helena z m. Grochowska
71-305 Szczecin J. Bojki 36
4. Mierzwińska Urszula z m. Wardalińska
Poznań / w poszukiwaniu dokładnego adresu/

W załączeniu przesyłam następujące dokumenty :

- Arbeitsbuch
- 8 świadectw
- 35 fotografii

Z uwagi na brak możliwości wykonania fotografii proszę po wykorzystaniu o zwrot.

Dnia 1 września 1939 r. pełniłam w Nakle dyżur w punkcie sanitarnym. O godz. 17.00 wkroczyły do miasta pierwsze Oddziały wojsk nieprzyjacielskich. Stąd też 2.IX.1939 r. zmuszono mnie do opuszczenia miasta. Wyruszyłam pieszo kierując się do Torunia celem skontaktowania się z Kom. Okręgu PWK. Niestety patrole drogowe kierowały wszystkich w kierunku Inowrocławia. Dotarłam szczęśliwie do Złotnik Kuj. a z tamąd już wozem o północy do Inowrocławia.

4.IX.1939 r. zgłosiłam się u Ktki Koła Lokalnego w Inowrocławiu mł. przew. Sawicz Heleny i do wkroczenia wojsk niemieckich 7.9.1939 r. urzędowałam w Magistracie obsługując mł. asp. Plewacką łącznicę.

Przystąpienie do konspiracji traktowałam jako przedłużenie służby podjętej w organizacji PWK.

Inowrocław, dnia 15.10.1974 r.

Janina Rychłowska

Komenda Powiatowa - Wyrzysk

1. Liczba jednostek w powiecie zorganizowanych było 5 oddziałów rekrutujących wyłącznie młodzież pozaszkolną

Nakło	ca 25	słuchaczek
Wyrzysk	20	"
Mrocza	18	"
Łobżenica	15	"
Wysoka	15	"
	<hr/>	
	93	"

2. Koło lokalne istniało na terenie Nakła w którym pracowało 6 osób. Przewodniczącą Koła była dyr. Cukrowni.

3. Kadra - jednoosobowa st. asp.

Rychłowska Janina. Z nowego narybku jedna osoba ukończyła w m-cu sierpniu 1939 r. kurs instr. III stopnia w Sale.

4. Praca wychowawcza - w oparciu o ustalone programy w tym jednakże, że w.z. odgrywało dominującą rolę. Nauka strzelectwa cieszyła się ogromnym zainteresowaniem dziewcząt - intensywne ćwiczenia, zdobywanie O.S.

W ramach prac społecznych na uwagę zasługuje regularna pomoc w przygotowaniu posiłków dla żołnierzy Bat. Obr.

Narod. wracających z ćwiczeń, jak również udział w zajęciach świetlicowych.

W miesiącach lipcu i sierpniu 1939 r. przebywałam na obozach Garczyn - Spała.

Tylko w pierwszym dniu wojny pełniono dyżury w punkcie sanitarnym. Wkroczenie nieprzyjaciela już o godz. 17.00 uniemożliwiło dalszą działalność.

1/2. Dokumenty dotyczące rełatora: Dychtowska Janina

1. Zaświadczenie wydane w Tommie 17.06.1932r.
o ukończeniu ^{przez} Dychtowskiej Janiny kursu
wyszkolenia ogólnowojskowego, oryginał k. 1 s. 1
2. Świadcstwo nr 006512 wydane przez
Woj. Komitet LOPP - Dychtowskiej Janiny -
o ukończeniu kursu obrony przeciwgazowej,
Kossarówki dn. 12.08.1933r., oryg. k. 1 s. 2
3. Zaświadczenie nr 17 wyd. w Smoleńsku
25.09.1934r. o ukończeniu przez Dychtowską
Janinę kursu przysposobienia wojskowo-admini-
stracyjnego działu żywnościowego zorganizowa-
nego przez Organizację Przysposobienia Kobiet
do Obrony Kraju, oryg. k. 1 s. 3
4. Zaświadczenie nr 52/34 o ukończeniu przez Janinę
Dychtowską kursu przysposobienia w służbie łączności
II stop., oryg. k. 1 s. 4
5. Zaświadczenie L. 56/III d wydane w Garzynie
17.07.1936r. o ukończeniu przez Dychtowską
Janinę kursu instruktorskiego przysposobienia
woj. kobiet II stopnia, oryg. k. 1 s. 5
6. Świadcstwo Centr. Wyszkolenia Przysposobienia
Wojskowego Kobiet - Komenda Naselna - z
4.04.1939r. o ukończeniu przez Dychtowską
Janinę kursu instruktorskiego przysposobienia
wojskowego kobiet II stop., oryg. k. 1 s. 6
7. Świadcstwo L. 51/38 wydane przez DOK nr VIII
Obr. Nr. W. F i Przejsp. Wojsk. o ukończeniu
przez J. Dychtowską kursu metodycznego ćw.
michowskich, oryg. k. 1 s. 7-8

ORGANIZACJA PRZYSPOSOBIENIA KOBIEĆ DO OBRONY KRAJU

Nazwa jednostki p. w. k. Gornin dnia 17. VI 1932 r.

Skłoty przy Działowej Leśniczce

w Inowrocławiu

Z A Ś W I A D C Z E N I E

Nazwisko i imię Rybińska Janina

ur. dnia _____ mies. _____ roku _____ w _____

zamieszkała w Inowrocławiu absolwentka kl. VI

o d b y ł a k u r s W Y S Z K O L E N I A O G Ó L N O - W O J S K O W E G O w c z a s i e o d 15. V 1930 r. do 15. VI 1932 r.

z n a s t ę p u j ą c y m w y n i k i e m :

Odbyła próbę na P. O. S. w grupach: /

Znajomość gier ruchowych: dobra

Znajomość gier sportowych: dobra

Lekkaatletyka: dobra pływanie: /

Nauka służby: bardzo dobrze Służba polowa: 1945

Higijena i ratownictwo: / Terenoznawstwo: dobrze

Obrona przeciwgazowa: b. dobrze Łączność: b. dobrze

Strzelectwo: bardzo dobrze Gry polowe: bardzo dobrze

Łucznictwo: bardzo dobrze

Zachowanie się w czasie kursu: porządnie

Ocena ogólna: bardzo dobra

Ma zamiar specjalizować się w służbie: / do której otrzymała wstępne przygotowanie.

Podpisy: Nowicka Stanykiewicz Halenja
Dyr. Szkoły Komendantka jednostki

Zarejestrowano w Komendzie Koła Lok. P. W. K.

w Gornin za L. 160

Stanykiewicz Halenja
Komendantka Koła

STOWARZYSZENIE „SŁUŻBA OBYWATELSKA“

Nazwa Stow. organizującego kurs

No. 17.

Organizacja Przeprosobienia
Wojskowego Kobiet
do Obrony Kraju.

Zaświadczenie

Zaświadczam się niniejszym, że

P. Ryckowska Janina

urodzona dnia 24. mies. IX. roku 1913 w Sułkowicach

zamieszkała w Sułkowicach - ul. Piłsudskiego 28 ukończyła kurs

przysposobienia wojskowo-administracyjnego działu słuźbiwośc

w czasie od 7-IX-1934r do 22-IX-1934r z następującym wynikiem:

1. Administracja wojskowa	/	6. Gospodarka żywnościowa	bardzo dobre
2. Administracja p. w.	bardzo dobre	konserwacja żywności	dobre
3. Rachunkowość	bardzo dobre	wypiek chleba	dobre
4. Biurowość	bardzo dobre	towaroznawstwo	dobre
5. Gospodarka materiałowa	przebiegła	7. Gospodarka pieniężna	/
krawiectwo i biel.	/	uposażenia	/
pranie	/	spółdzielczość	/
towaroznawstwo	/	8. Zachowanie się	bardzo dobre
ocena ogólna	bardzo dobra		

Komendantka

Koła Lokalnego P. W. K.:

Janina Skarż.

Komendantka kursu:

Maria Kucharska

lut. asp.

Zarejestrowano w Komendzie
Koła Lokalnego w Sułkowicach
pod L. 14/34.

Sułkowice dn. 25-IX-1934r.

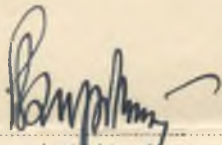
Nazwa jednostki

ZAŚWIADCZENIE Nr. 2/34

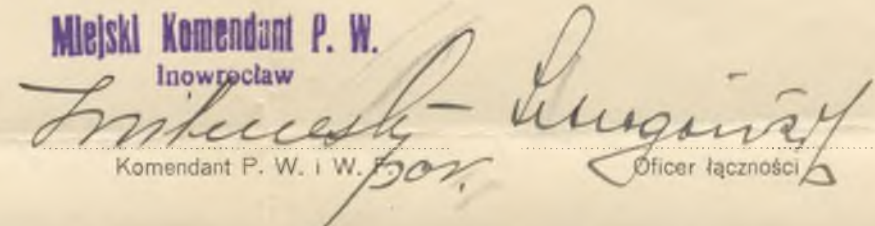
Zaświadczam się niniejszym, że

P. Rytkowska Janina
urodzona dnia mies. roku w
zamieszkała w Inowrocławiu ukończyła kurs
przysposobienia w służbie łączności i słopowa
w czasie od 27.10.1934 do 19.11.1934 z następującym wynikiem:

1. Aparatoznawstwo dobrze
 2. Budowa linii polowej dobrze
 3. Służba ruchu telefoniczna (tarczami i świetlna) dobrze
 4. Służba ruchu, sygnalizacja dość dobrze
 5. Pomocnicze środki łączności dobrze
 6. Zachowanie się br. dobrze
- Ocena ogólna dość dobrze

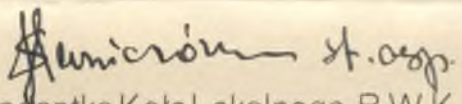

Instruktor kursu

Miejski Komendant P. W.
Inowrocław

Komendant P. W. i W. F.

Oficer łączności

Zarejestrowano w Kole Lokalne
P.W.K. w Inowrocławiu

Komendantka Koła Lokalnego P.W.K.

dn. 10.11.1934 r.

PAŃSTWOWY URZĄD WYCHOWANIA
FIZYCZNEGO I PRZYSPOSOBIENIA
WOJSKOWEGO
CENTRUM WYSZKOLENIA P.W.K.

Garczyn dnia 17-VII 1936 r.

L.56/III d

Świadectwo.

Pani Ryeltowska Janina
urodzona dnia 24 miesiąca IX roku 1913
w Inowrocławu ukończyła w czasie od 3 lipca 1936 r.
do 17 lipca 1936 r. kurs instruktorski przysposobienia wojskowego dosz.
kobiet stopnia z wynikiem dobrym

Na zasadzie instrukcji P.U.W.F. i P.W. Nr. 19/2. z 1935 r. ukoń-
czeniu tego kursu uprawnia do tytułu instruktora p.w. 12. III stopnie
do samodzielnego organizowania i prowadzenia kursów p.w. 12
w charakterze komendantek

M. Słodziej
Komendantka Centrum Wyszkozenia
P. W. K.

Zarejestrowano w Komendzie
stowarzyszenia
w Somiu z d. 6
dnia 18 XI 1936 r.

Zarejestrowano w Okr. Urzędzie
W.F. i P.W. D. O. L. VIII.
w Somiu
dnia 18 XI 1936 r.

podpis:
Stanisław m. p.
szef. oddz.

podpis:
Radomska
Kier. ref. kob.

U w a g a : Świadectwo winno być zarejestrowane niezwłocznie po
ukończeniu kursu oraz każdorazowo w razie zmiany
stałego miejsca zamieszkania na teren innego okręgu.

6

PAŃSTWOWY URZĄD WYCHOWANIA FIZYCZNEGO I PRZYSPOSOBIENIA WOJSKOWEGO
CENTRUM WYSZKOLENIA PRZYSPOSOBIENIA WOJSKOWEGO Kobiet.

L. 76 / II / 139

Warszawa, dnia 4 kwietnia 1939 r.

Organizacja Przynsposobienia
Kobiet do Obrony Kraju
Warszawa, Marszałkowska 81 m. 4

ŚWIADECTWO

Pani Hychłowska Janina
urodzona dnia 24 miesiąca września roku 1913
w Inowrocławiu ukończyła w czasie od 6.III.1939r.
do 4.IV.1939r. kurs instruktorski przysposobienia wojskowego kobiet
II stopnia

Z WYNIKIEM dobrym

Na zasadzie instrukcji P. U. W. F. i P. W. Nr 19/2 z 1935 r. ukończenie tego kursu uprawnia do organizowania i kierowania pracą p.w.k. na szczeblu powiatu i większych ośrodków.

J. Buchacz st. poruc.
Komendantka Centrum Wyszkołeni P. W. K.
Kursu II st

Zarejestrowano w Komendzie Stowarzyszenia

Org. P. W. K.
w Toruniu
dnia 13 kwietnia 1939r.

pieczęć

J. Kosiński p. poruc.
podpis
K-ktka Okr. VIII

Zarejestrowano w Okr. Urzędzie W.F. i P.W.

w Toruniu za l. dk. 447/139
dnia 2. maja 1939r.

Kierowniczka Referatu Kobiety

J. Radomska
podpis
Radomska Janina

UWAGA: Świadeetwo winno być zarejestrowane niezwłocznie po ukończeniu kursu oraz każdorazowo w razie zmiany stałego miejsca zamieszkania na teren innego okręgu (odnotowywać rejestrację na odwrocie).

Dowództwo Okręgu Korpusu Nr. VIII.
Okręgowy Urząd Wych, Fiz. i Przysp. Wojsk
Zmiejsce na pieczęć podłużną

S w i a d e c t w o

L. 51/38

Pani *Rychłowska Jemina*

urodzona dnia *24. IX* 1913 r. w *Inowrocławiu*

powiat, ukończyła kurs ^{instruktorski} w czasie

od *3. VIII* do *28. VIII 1938* z wynikiem *bardzo dobrym* i uzyskała

tytuł *monachijskiej instruktorki gier ruchowych*

Ukończenie tego kursu uprawnia do *przewodzenia gier ruchowych w zespołach żeńskich*

oraz wstąpienia na kursy *instruktorski III stopnia*

Gier sportowych po wypełnieniu warunków wg. instrukcji P.U.W.P. i P.W. Nr. 45.

Posiada kwalifikacje fachowego członka komisji próby P.O.S. do przeprowadzenia prób w zakresie ćwiczeń

Garcynu dnia *28. VIII 1938* r.

Kierowniczka Kursu

Nijam

Członkowie Komisji egzaminacyjnej:
Malanowska
Prędkińska
Chłobek
Michajło
Wklek

Świadectwo zarejestrowano w Okręgowym Urzędzie WT.i PW.

D.O.K. VIII dnia 28.VIII roku 1938. d.362

podpis kierowniczkii Referatu

J. Radomska

/m.p./

Następne rejestracje :

Manjeztwem w Kadzie okręgu O.R. Vtk.

w Joniu ra L. 7/ufk.

Hanshawmer.

U w a g a :

Świadectwo należy zarejestrować w Okr. Urzędzie WT.i PW. niezwłocznie po ukończeniu kursu, oraz każdorazowo w razie przeniesienia stałego miejsca zamieszkania na teren innego okręgu.

Dowództwo Okręgu Korpusu Nr VIII
Okręgowy Urząd Wych. Fiz. i Przew. Wosk
Zmiejsce na pieczęć podłużną

S w i a d e c t w o

L 403/38.

Pani *Pyct. Toowska Janina.*

urodzona dnia *24. II* 1913. r. w *Frnowoście* powiat *iii stop. gier sport*
....., ukończyła kurs instruktorski w czasie
od *22. VIII* do *3. IX 1938* z wynikiem *bardzo dobrym* i uzyskała
tytuł *pomocnicy instruktorki gier sportowych*

Ukończenie tego kursu uprawnia do *Samodzielnego*
przewodzenia gier sportowych
w zespołach W.P.U.

oraz wstąpienia na kursy *instr. II stop. gier sport oraz*
zobowiązując się do rocznej pracy w terenie w zakresie gier sport
i praktyki na jednym obozie
po wypełnieniu warunków wg. instrukcji P.U.W.T. i P.W. Nr. 45.

Posiada kwalifikacje fachowego członka komisji
próby P.O.S. do przeprowadzania prób w zakresie ćwiczeń

Gardcu dnia *3. IX 1938*

Kierowniczka Kursu

Janina

Członkowie komisji
egzaminacyjnej.

Matuszko

Chlas

Muchyba

Świadectwo zarejestrowano w Okręgowym Urzędzie WF. i PW.

D.C.K. VIII..... dnia 3 września..... roku 1938. r. 6. 703/38.

podpis Kierowniczki Referatu

[Handwritten signature]

/m.p./

Następne rejestracje :

Manjestrzewo w k-dnie służby O.P.V.K.

w Toruni w d. 6/sepł.

[Handwritten signature]

U w a g a :

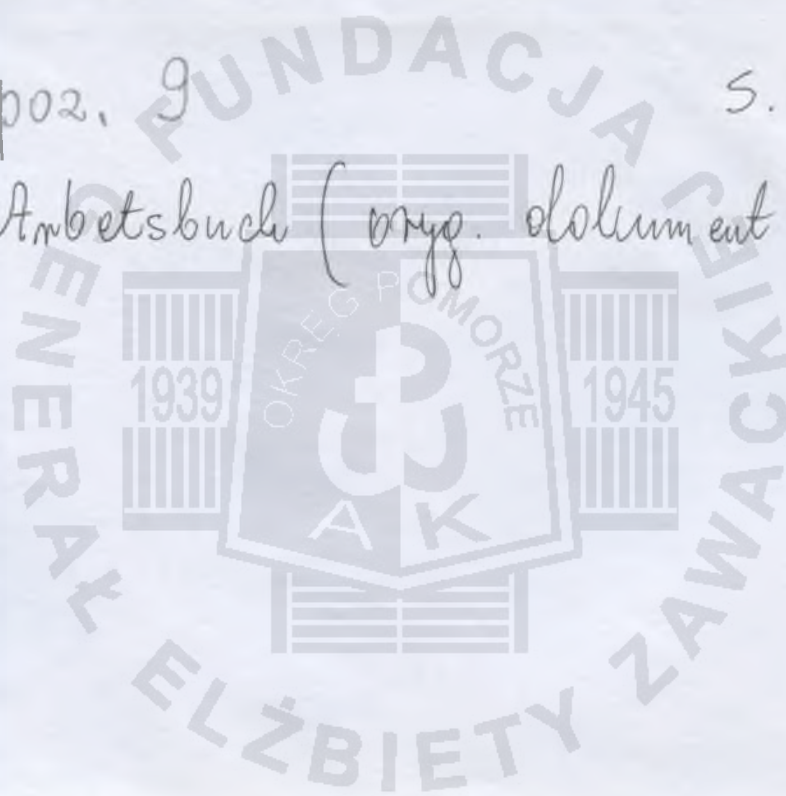
Świadectwo należy zarejestrować w Okr. Urzędzie WF. i PW. niezwłocznie po ukończeniu kursu, oraz każdorazowo w razie przeniesienia stałego miejsca zamieszkania na teren innego okręgu.

poz. 9

S. 11-12

Ambetsbuch (oryg. dokument)

12

Arbeitsbuch

(Gesetz vom 26. Februar 1935, RGBl. I S. 311)

Nr. 452 / 57743

Jamima Puchlowski

(Vor- und Zuname, bei Frauen auch Geburtsname)

Nicht Reichsdeutscher

Zahlennummer:

Pychlowska Jamima

(Eigentliche Unterschrift des Inhabers)

FUNDA
GENERAL
1939
OKREG POMORZE
AK
ELŻBIEC
METEL
ZAWILC

Eintragungen in Feld 1-4 nur durch das Arbeitsamt

1	Geburtsdag	24. September 1913	
2	Geburtsort	Hohensalza	
	Kreis	Hohensalza	
3	Staatsangehörigkeit	Schutzangehöriger Pole	
4	Familienstand a led., verb., gesch., verw.	ledig	
	b Geburtsjahre der minder- jährigen Kinder		
5	Wohnort und Wohnung	Hohensalza	
		Bahnhofsstr 28/6	

Fortsetzung nächste Seite

2

Eintragungen der Unternehmer und des Arbeitsamts

5	Wohnort und Wohnung Fortsetzung	

2a

Hier nur amtliche Eintragungen

6	Arbeitsdienst	Vom bis	(Dienstort u. Dienstort)
		Entlassen als	
7	Wehrdienst	Vom bis	(Dienstort u. Dienstort)
		Entlassen als	
8	Sonstiges		

Hier Eintragungen nur durch das Arbeitsamt

Berufsausbildung		
a	Abgeschlossene Berufe	von bis
	<i>Heime</i>	als
	Lehrbetrieb (Art)	
	Ort	
b	Hochschul- bildung	
c	Sonstige Fachausbildung	
d	Landwirtschaftl. Kenntnisse	
e	Besondere Fertigkeiten (z. B. Führerschein für Kraftfahrzeuge)	

Hier Eintragungen nur durch das Arbeitsamt

Hier Eintragungen nur durch das Arbeitsamt

Bisherige Beschäftigungsarten von längerer Dauer

Büchhalterin
Büroangestellte

vom	bis
1/4.35	31/7.37
1/4.38	30/8.39

1939

1945

Berufsgruppe 14
Berufsart 6

2 - März 1944

Stempel des Arbeitsamtes

Arbeitsamt Hohenfels
Im Auftrage

Pauer
(Unterschrift)

Eintragungen der Unternehmer

Nummernfolge (links) beachten

1 Name und Sitz des Betriebes (Unternehmers) (Firmenstempel)	2 Art des Betriebes oder der Betriebsabteilung	3 Tag des Beginns der Beschäftigung
1 E. Jansen Felns Maschinenbau Hohensalza / Wartheau <small>Thormannstraße 1 2. u. 3. Hof</small>	<i>Lieferungs- Schneiderei</i>	<i>18/1. 1943</i>
2		
3		
4		
5		

4 Art der Beschäftigung (möglichst genau angeben)	5 Tag der Beendigung der Beschäftigung	6 Unterschrift des Unternehmers
<i>Mähdreher</i> <small>1. Oktober 1944</small>		

Invalidenversicherung. Quittungskarte A für Pflichtversicherung und Weiterversicherung. 13

Wartheland

Landesversicherungsanstalt:

(in deren Bezirk der Versicherte bei Ausstellung der Karte Nr. 1 beschäftigt ist; jede folgende Karte ist mit demselben Namen zu versehen.)

Ausgabestelle: **Krankenkasse Hohensalza**

in **Hohensalza** Kreis (Amt)

Ausstellungstag: **25. Aug. 1943**

Umtausch: Binnen spätestens 2 Jahren nach dem Tage der Ausstellung.

Verwendbar für die Zeit vom:

18. I. 1943

Quittungskarte Nr. 1 für

Jamina Rychlowska } ledig
verheiratet
verwitwet
geschieden } Nichtausfüllendes zu streichen

(Vor- und Name, bei Frauen auch Geburtsname; bei mehreren Vornamen Rufname zu unterstreichen.)

Wohnort (Wohnung): *Hohensalza Bahnhofsstr. 28*

Beschäftigungsart: *Nählerin*

geboren am: *24. September 1913*

in: *Hohensalza* Kreis (Amt) *Hohensalza*

N. d. der Ausstellung dieser Karte

Genau
füllstellen!

Zur Erhaltung der Anwartschaft auf Leistungen der Invalidenversicherung müssen für jedes Kalenderjahr mindestens 26 Wochenbeiträge entrichtet werden, sonst erlischt die Anwartschaft.

Bei freiwilliger Weiterversicherung sind Beiträge der dem jeweiligen Einkommen entsprechenden Klasse, mindestens aber in der Klasse II, zu entrichten. Eine vor dem 1. Januar 1937 bereits begonnene Weiterversicherung kann nach dem 3. Januar 1938 in der Klasse I fortgesetzt werden, solange das Einkommen 6 Reichsmark wöchentlich nicht übersteigt.

Jede Karte ist mit dem Sonntag am Ende der Woche, für die sie gelten soll, zu entwerfen (z. B. 16. 1. 38). Bei Nichtentwertung Ordnungsstrafe bis zu 1000 Reichsmark.

Die Karte darf nur die gesetzlich vorgeschriebenen Angaben enthalten und keine besonderen Merkmale tragen; vor allem darf aus ihr nichts über Führung oder Leistungen des Inhabers zu entnehmen sein. Niemand, außer den zuständigen Stellen, darf eine Quittungskarte wider den Willen des Inhabers zurückbehalten (vgl. hierzu §§ 1424, 1425 der Reichsversicherungsordnung).

Wer Quittungskarten mit unzulässigen Eintragungen oder mit besonderen Merkmalen versieht, verfälscht, fälschlich ausfüllt oder wesentlich eine solche Karte gebraucht, wird bestraft (§ 1495 der Reichsversicherungsordnung).

Raum für Eintragungen der Behörden (über Beitragsberichtigungen usw.)

1 Entwertungstag nicht vergessen!	2 Beachtet Rückseite! Anwartschafts- verlust!	3 Entwertungstag nicht vergessen!	4 Beachtet Rückseite! Anwartschafts- verlust!	5 Entwertungstag nicht vergessen!	6 Beachtet Rückseite! Anwartschafts- verlust!
7 Entwertungstag nicht vergessen!	8 Beachtet Rückseite! Anwartschafts- verlust!	9 Entwertungstag nicht vergessen!	10 Beachtet Rückseite! Anwartschafts- verlust!	11 Entwertungstag nicht vergessen!	12 Beachtet Rückseite! Anwartschafts- verlust!
13 Entwertungstag nicht vergessen!	14 Beachtet Rückseite! Anwartschafts- verlust!	15 Entwertungstag nicht vergessen!	16 Beachtet Rückseite! Anwartschafts- verlust!	17 Entwertungstag nicht vergessen!	18 Beachtet Rückseite! Anwartschafts- verlust!
19 Entwertungstag nicht vergessen!	20 Beachtet Rückseite! Anwartschafts- verlust!	21 Entwertungstag nicht vergessen!	22 Beachtet Rückseite! Anwartschafts- verlust!	23 Entwertungstag nicht vergessen!	24 Beachtet Rückseite! Anwartschafts- verlust!
25 Entwertungstag nicht vergessen!	26 Beachtet Rückseite! Anwartschafts- verlust!	27 Entwertungstag nicht vergessen!	28 Beachtet Rückseite! Anwartschafts- verlust!	29 Entwertungstag nicht vergessen!	30 Beachtet Rückseite! Anwartschafts- verlust!
31 Entwertungstag nicht vergessen!	32 Beachtet Rückseite! Anwartschafts- verlust!	33 Entwertungstag nicht vergessen!	34 Beachtet Rückseite! Anwartschafts- verlust!	35 Entwertungstag nicht vergessen!	36 Beachtet Rückseite! Anwartschafts- verlust!
37 Entwertungstag nicht vergessen!	38 Beachtet Rückseite! Anwartschafts- verlust!	39 Entwertungstag nicht vergessen!	40 Beachtet Rückseite! Anwartschafts- verlust!	41 Entwertungstag nicht vergessen!	42 Beachtet Rückseite! Anwartschafts- verlust!

Invalidenversicherung

Einlage zur Quittungskarte Nr. 46

Name und Vorname:

Rycklooski Yarina

geboren am:

24.9.13

(bei Frauen auch Geburtsname)

in:

Hohensaiza

Landesversicherungsanstalt:

Wartheland

(Name der Landesversicherungsanstalt, die auf der Quittungskarte verzeichnet ist)

Beschäftigt gegen Entgelt		Arbeitsverdienst (Barbesüge und Wert der Sachbezüge) für die Beschäftigungszeit		Name und Sitz der Krankenkasse, an die die Beiträge abgeführt sind	Firmenstempel, Anschrift und Unterschrift des Arbeitgebers
vom	bis	RM	Rpf		
1943	1/11	3 1/2	12	827.68	Hohensaiza
					L. Jansen Feine Maßschneiderei Hohensaiza / Warthearu
194					

Lohnsteuerkarte 1944/46

Gemeinde: **Hohensalza**

Finanzamt: **Hohensalza**

	002789
Bezirk	Nr

Familienname und Vorname **R y c h l o w s k i**, geb. am ***24. 9.13**

Stand, Beruf **Janine, Näherin**

Wohnsitz Wohnung **Bahnhofstr. 28**

Hohensalza

***Hohensalza**

Dtsch. Schutz.-politisches

Volkstumsausweises

Staatsangehörigkeit (Volkzugehörigkeit)

a) des Arbeitnehmers

b) der Ehefrau

I. Steuergruppe u. Familienstand

a) eins
b) keel.
c) | a) Steuergruppe
b) Ledig, verheiratet, verwitwet oder geschieden
c) Kinderermäßig. f. minderjähr. haushaltsgeh. Personen |
|---|--|

Zahlen in Buchstaben

II. Sozialausgleichsabgabepflichtig

(ja oder nein)

ja

III. Raum für die Berichtigung oder Ergänzung der Eintragungen in den Abschnitten I und II, für die Eintragung weiterer Kinderermäßigungen und für andere Eintragungen, soweit sie nicht in den Abschnitt IV gehören

Diese Eintragung gilt ab 194... bis 194..., wenn sie nicht widerrufen wird. (Stempel) 194... (Name)	Diese Eintragung gilt ab 194... bis 194..., wenn sie nicht widerrufen wird. (Stempel) 194... (Name)
Diese Eintragung gilt ab 194... bis 194..., wenn sie nicht widerrufen wird. (Stempel) 194... (Name)	Diese Eintragung gilt ab 194... bis 194..., wenn sie nicht widerrufen wird. (Stempel) 194... (Name)

15

IV. Raum für die Eintragungen über steuerfreie Beträge und über Hinzurechnungsbeträge

Blank lined area for tax-free entries.

Diese Eintragung gilt ab 194..... bis 194.....
wenn sie nicht widerrufen wird.

(Stempel)

(Name)

Blank lined area for tax-free entries.

Diese Eintragung gilt ab 194..... bis 194.....
wenn sie nicht widerrufen wird.

(Stempel)

(Name)

1930 1945

OKREG POMORZE

AK

WATERGATE FUNDACJA

ELŻBIETY ZAWACKIEJ

Blank lined area for tax-free entries.

Diese Eintragung gilt ab 194..... bis 194.....
wenn sie nicht widerrufen wird.

(Stempel)

(Name)

V. Raum für andere Eintragungen, z. B. über Erstattung von Lohnsteuer durch das Finanzamt

Blank lined area for other entries, e.g., wage tax refund.

3 NOV. 17

Toruń, dnia 1.03.1991r.

Zaświadczenie nr. 65/91

Zaświadczam niniejszym, że Janina RYCHŁOWSKA ps. "Janeczka" figuruje w zbiorach naszego archiwum jako żołnierz Armii Krajowej / sygn.teczki K-22 /.

Janina Rychłowska ur. 24.09.1913r. w Inowrocławiu - rodziców Antoniego i Julianny zd. Majewska zaprzysiężona w końcu 1942r. w Inowrocławiu przez Gustawa Olszewskiego ps. "Gracjan", "Zośka" szefa Wydziału Łączności Sztabu Komendy Okręgu Pomorze.

Pełniła służbę w referacie WSK Inspektorat Włocławek jako łączniczka i wywiadowczyni Marii Nowickiej ps. "Marlena" kier. referatu WSK inspektorat Włocławek od końca 1942r. do maja 1943r. kiedy to nastąpiło aresztowanie Marii Nowickiej we Włocławku. Wówczas to musiała zaprzestać służby. Kontynuowała ją jednak w ramach pomocy społecznej.

O jej działalności konspiracyjnej znajdują się wzmianki w relacjach o poległej Genowefie Jaworskiej / sygn.teczki K-259/ w relacji Marii Nowickiej, ps. "Marlena" / sygn.teczki K-482/, w relacji ~~Janiny Rychłowskiej~~ ^{Helena Gochowska} ps. "Janeczka" / sygn.teczki K-22/, w relacji Heleny Gochowskiej ps. "Lena", "Hajduzek" /sygn.teczki K-370/, oraz wzmianka w książce "Zasłużeni Pomorzanie w latach II wojny światowej", wydanej w Gdańsku w 1984r. s=108-109

Prezes Zarządu

52

11. Materiały uzupełniające relacje
- Duchłowska Janina.

1. Galuszczyńska P., biogram „Duchłowska Janina”,
[w:] Słowa biograficzne konspiracji
pomorskiej 1939-1945, Toruń 2004,
z. 6, s. 134-135, kserokop. k. 13, 1

Rychłowska Janina ps. „Janeczka” (1913–1994), członkini sekcji łączności WSK Insp. AK Włocławek.

Urodzona 24 IX 1913 w Inowrocławiu; córka mistrza budowlanego Antoniego i Julianny z d. Majewskiej. Ukończyła Szkołę Wydziałową w Inowrocławiu. Należała do ZHP, a w 1930 wstąpiła do PWK. Od 1 V 1935 do 31 VII 1937 księgowa w Wielkopolskiej Izbie Rolniczej Poznań O/Inowrocław. Od 1 XII 1937 do 1 IV 1938 pracowała jako opiekunka w Świetlicy Szkoleniowej dla Dziewcząt w Inowrocławiu. Od 15 X 1930 do 15 VI 1932 przeszła wyszkolenie ogólnowojskowe; ukończyła też kursy: obrony przeciwgazowej w Koszewnikach (1933), przysposobienia wojskowo-administracyjnego działu żywnościowego w Inowrocławiu (1934), przysposobienia w służbie łączności II stopnia (1934),

obrony przeciwlotniczo-gazowej (1936) oraz kurs instruktorski przysposobienia wojskowego (1939). Od kwietnia 1938 do 31 VIII 1939 pełniła funkcję kmdtki PWK w pow. Wyrzysk, w lipcu 1939 także kmdtka plutonu na obozie w Garczynie. W sierpniu tr. była kmdtką plutonu na kursie instruktorskim PWK III stopnia w Spale.

Do AK została zaprzysiężona w 1942 przez Gustawa Olszewskiego ps. „Gracjan”, szefa Wydz. Łączności KO AK Pomorze. Prowadziła szkolenia łącznościowe, zaangażowana była także w służbie wywiadowczej i kurierskiej do Włocławka. Wspólnie z Heleną Grochowską ps. „Lena” wykonała plan sytuacyjny nowo budowanego odcinka toru kolejowego na trasie Inowrocław–Bydgoszcz oraz plany lotniska wojskowego w Inowrocławiu (z Heleną Giełwanowską ps. „Hola”). W referacie WSK Włocławek była łączniczką i wywiadowczynią Marii Nowickiej, ps. „Marlena” – referentki WSK Insp. Włocławek, od końca 1942 do maja 1943, kiedy to nastąpiło aresztowanie „Marleny” we Włocławku. Wówczas musiała zaprzestać służby. Od 18 I 1943 do zakończenia wojny pracowała w zakładzie krawieckim, produkującym głównie odzież wojskową. Prowadziła tu drobny sabotaż, psując maszyny, co automatycznie opóźniało dostawy umundurowania.

Po zakończeniu wojny podjęła pracę zawodową w charakterze pracownika umysłowego w Spółdzielni „Społem” w Inowrocławiu. Pracowała tam od 1 IV 1945 do 30 IX 1973, tzn. do czasu przejścia na emeryturę. W tym czasie ukończyła dwuletni korespondencyjny kurs planowania oraz organizacji i techniki handlu. Pracę społeczną kontynuowała w: PCK, Lidze Kobiet, Kole Spółdzielczyń. Zmarła 29 I 1994 w Inowrocławiu.

Odnaczone: Krzyżem Armii Krajowej, Medalem Wojska.

APAK: Kartoteka Inspektoratu Włocławek; tamże, T.: Grochowska H., Nowicka M., Olszewski G., Rychłowska J.; Biul. FAPAK, Toruń 1994, nr 2–3; *Sł. konsp. pom.*, cz. 2, s. 82–83, 131; cz. 5, s. 49–50; Ziółkowski B., *Kobiety-żołnierze Związku Walki Zbrojnej – Armii Krajowej Inspektoratu Włocławek*, w: *Służba Polek...*, cz. 5, s. 88, 93.

Spou. biografii konspiracyjnej Patrycja Zakrzewska
pomorskiej 1939-1945, Toruń 2004,
z. 6, s. 134-135.

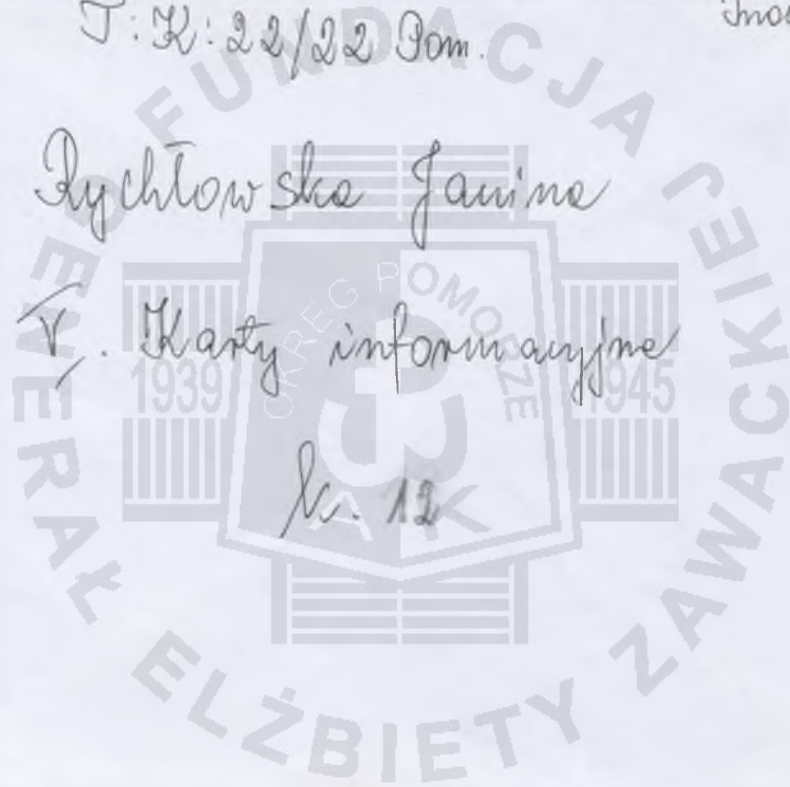
T:K: 22/22 Pom.

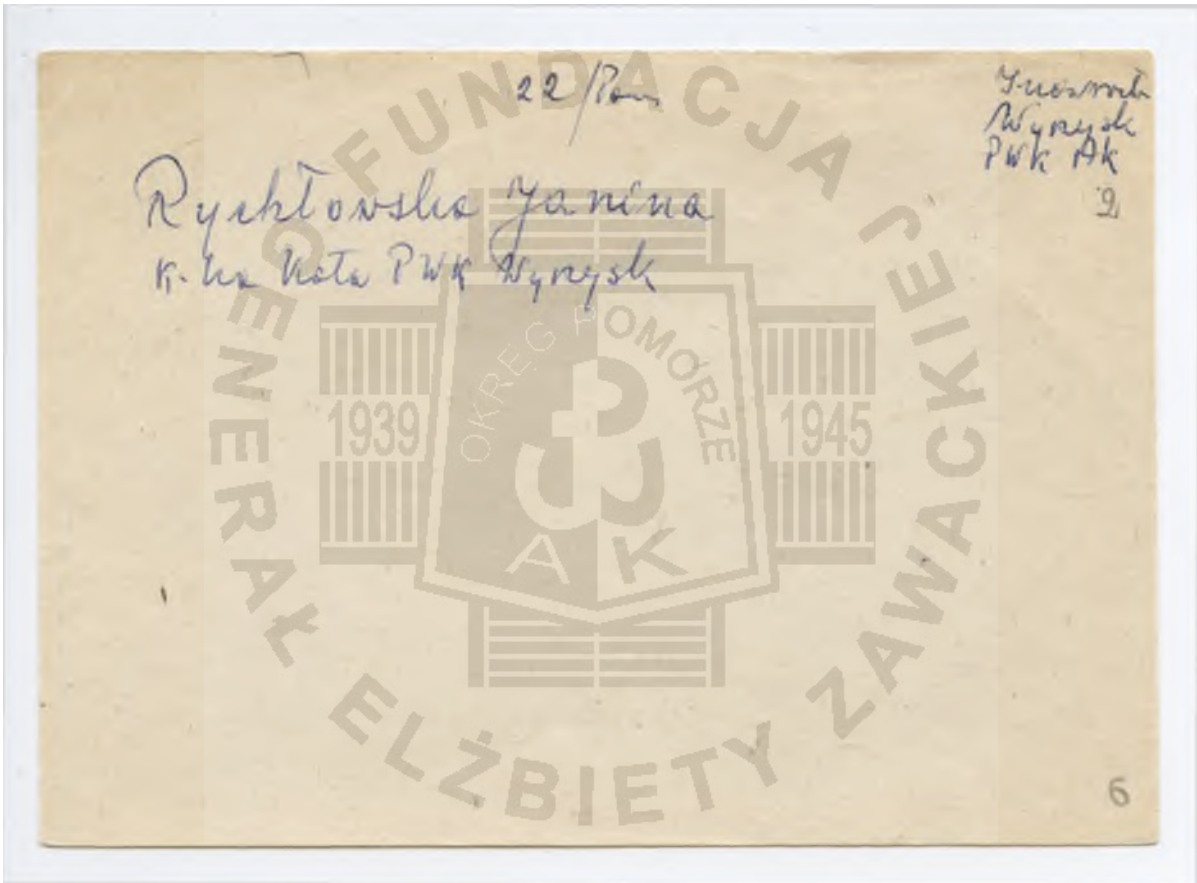
Mnóstaw

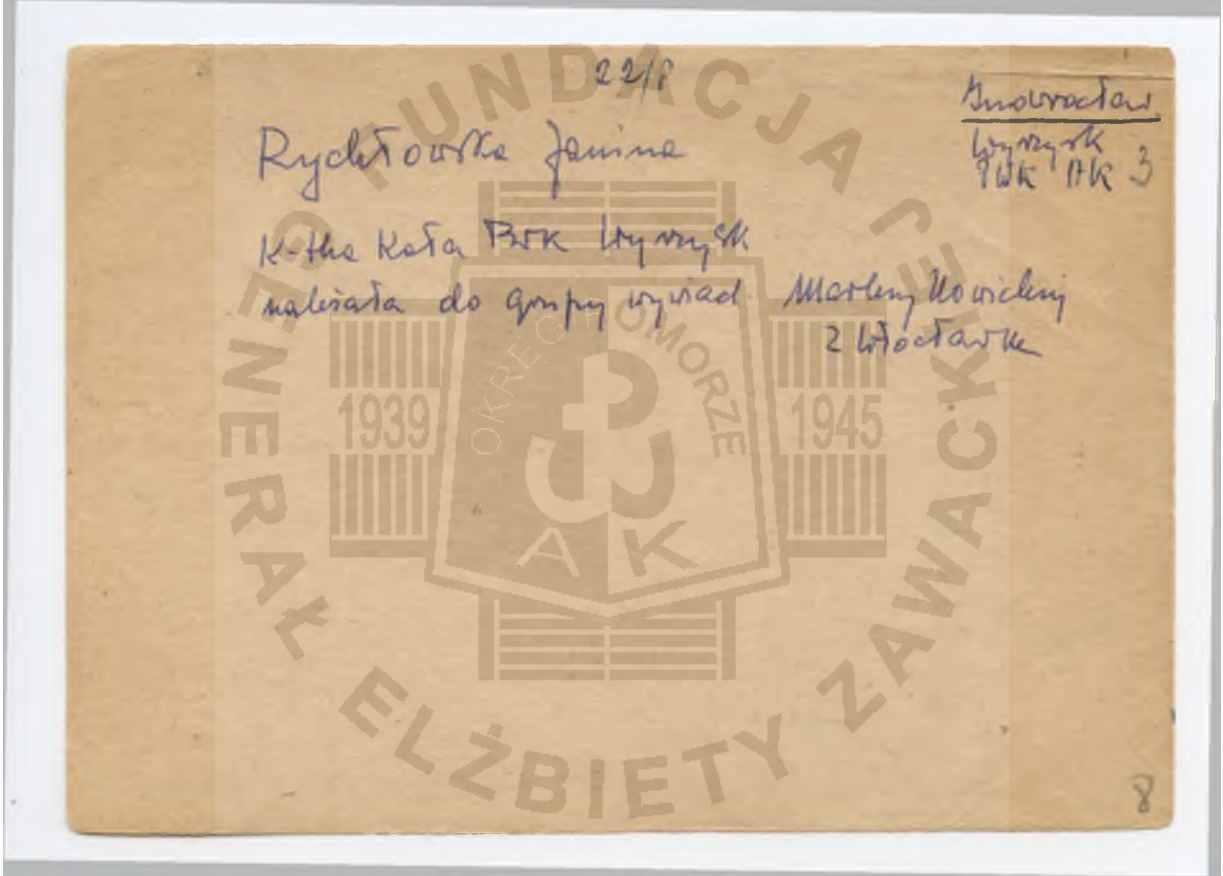
Dychtowska Janina

V. Karty informacyjne

h. 12

22/8

Rychłowska Janina

Anulowatam
LW 3

K-100 Kofa BOK LW 3
małżatka do grupy inżynierów

Martyna Nowicki
2 Włocławek

OKRĘG MORZE
ENERGIA ELŻBIETY ZAWACKI
1939 1945
AK

8

Pomorz 32 Pom

FK, WSK 4
PHK
Znowroctaw

Rychtowske Janne Rychtowske

Janke Rychtowske

Anton i Julianne
z Majewskich

88-100 Znowroctaw

24 IX 1913 r. Znowroctaw

zmi. 29.01.1994

Zrodla: Relacja wlasne

Zaprzynazone 1942 r. WSK obwod Znowroctaw, dnaj
skolemowy igromisic - przez deligate Zusp. Wtoctawele.
Pracowata wosmiz jako infarmatobke i kowis ka
do Wypny u Wtoctawin lato 1943 r

K

11

Шовроціав
лоіціавск
ПВК - АК

5

Рыдзіўска Жаііа
восну 1942г. Новіца навігала Ротакт
з бытэйі інарукторкаіі ПВК Шовроціав
Жаііа Рыдзіўска і Н. Гіеілоавовалі і м.
лопротр. з Кавонкіз помавскіз, Ігорск
кпр. Рызанд з. запрысугі. Поастат ^{персе} зепрот
санітарны, Рыдзіўска працавала іа днале
лохрэдзі. Мінускіе арезтованія, Ріоке
іа парке 1948г. обзгіз Сэтат Шовроціав

Гарлушкі Помоканіе... с. 108, 109, 110

С.К. - 1994

9/

znawroctw
Prnk 6

Rydzitowosko Janina

T. Jancowski G. 2 (licencjatnie)

KP-98

5

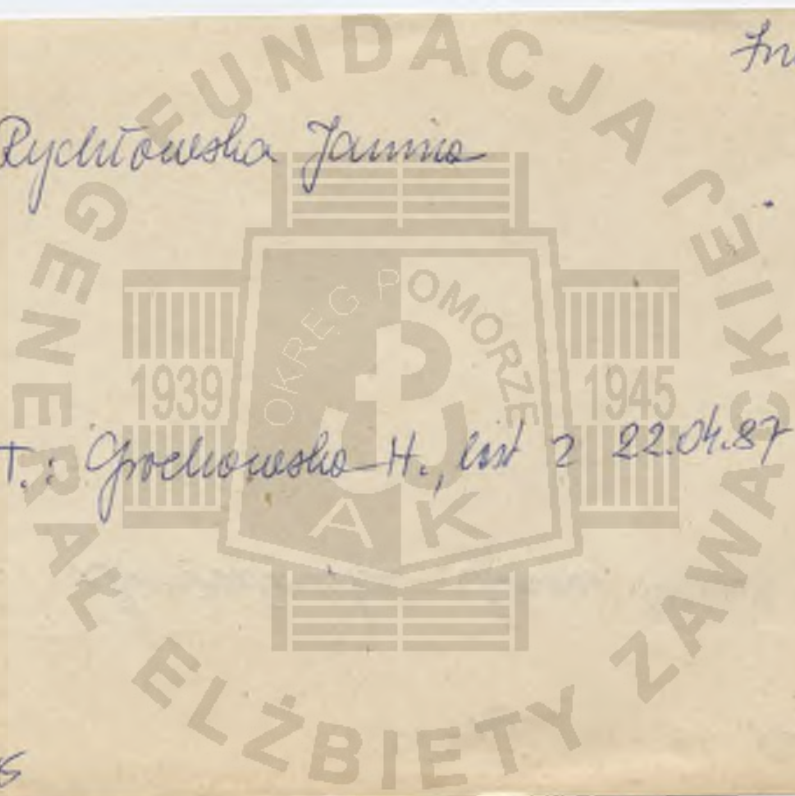
19

Innowrocław
7

Rychtowska Janina

T.: Gochowska H., list 2 22.04.87

RP-95

3

Rychtowska Joanna

Frucierowa 8
(potem Nysyjski)
Pnk

T.: Grotwadowska H. mel.

KP-95

3

Instrukcja 9
 PWR- AK
 Rycka Polska Jarmarka
 ps. „Janka”
 instruktorstwa PWR
 w Instrukcyjnie
 1939 1945
 AK
 Feb. L. Dambek i H. Nowicki
 Tajne Organizacje kłopotliwe
 617-97 str. 107

++ Rychłowska Janna
ps. „Janka”

Inowrocław Wyrzysk,
PWK - AK Włocław
10

✓
W dniu 29 I.1994 r. zmarła w Inowrocławiu Janna Rychłowska, ps. „Janka”, ur. tamże 24.IX.1913 r. Od 1930 r. członkini Przysposobienia Wojskowego Kobiet (PWK), od 1935 r. jako instruktorka; w 1939 r. pełniła funkcję kmdtki PWK pow. Wyrzysk. W 1942 r. została zaprzysiężona do AK przez szefa łączności KO AK Pomorze, Gustawa Olszewskiego, ps. „Gracjan”. Prowadziła szkolenie łącznościowe, także zaangażowana w służbie wywiadowczej jako informatorka i kurierka do Włocławka. K.P.

Nota biograf. „Biuletyn” Fundacji nr 2-3/94

4/8 199

10

Rychnowski Gaimo

Wrocław
Smrodaw 12
WSK AK

Odsuszenie Medalem Wojska
Krysem Armii Krajowej (19003)

zob. tenis "Odsuszenia" - materiały
prekasaone przez Elżbietę Zawadę
s. 79 poz. 401

RF. VIII 04

13

ARCHIWUM
Elżbiety Zawackiej
poz. 22 / 104
data wpisania _____

Inowrocław, ul. Kopernika

Toruń

Inowrocław

Rychtowska Janina

Rychłowska Janina

